

වාහන ධාවනය අඩුවීම නිසා, බත්තරමුල්ල අවට වායු දූෂණ තත්ත්වයේ අඩුවක්.... අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

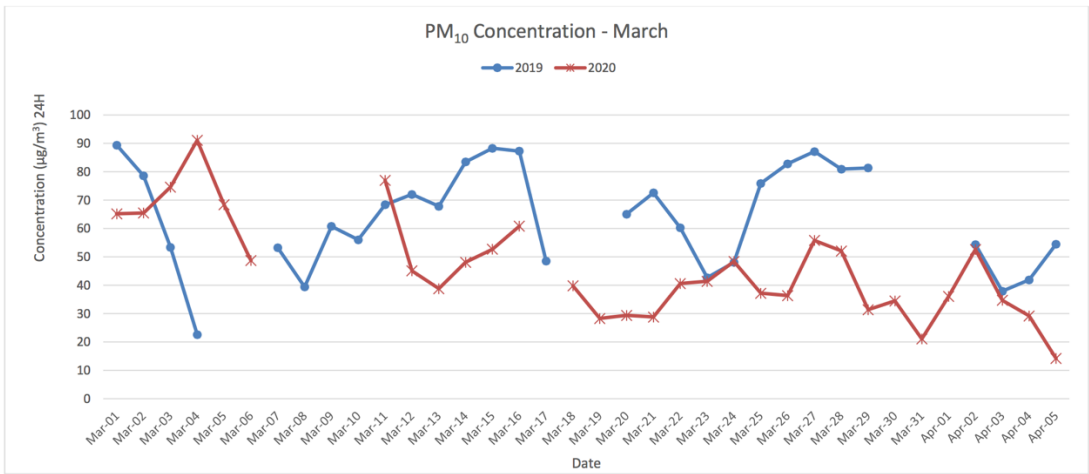
ලෝකය පුරා කොරෝනා වසංගතය පැතිරයාම හේතුවෙන් බොහෝමයක් නගර වසා දැමීම සිදුවී ඇත. මේ හේතුවෙන් පාරිසරිකව සිදුවී ඇති ධනාත්මක සිදුවීමක් නම්, එම නගර වල වායු දූෂණ තත්ත්වය අවම වීමයි. මෙම තත්ත්වය විශේෂයෙන් ඉන්දියාවේ නවදිල්ලි, ඇමෙරිකාවේ ලොස් ඇන්ජලීස් හා වෙනත් යුරෝපීය නගර වල දැකගත හැකිය.

ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ බත්තරමුල්ල ප්‍රධාන කාර්යාල පරිශ්‍රයේ ස්ථාපිත ස්වයංක්‍රීය සංසරණ වායු, මිනුම් උපකරණ පද්ධතියේ දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීමේදී ද සංසරණ වායු තත්ත්වයේ පැහැදිලි වෙනසක් දක්නට ලැබේ.

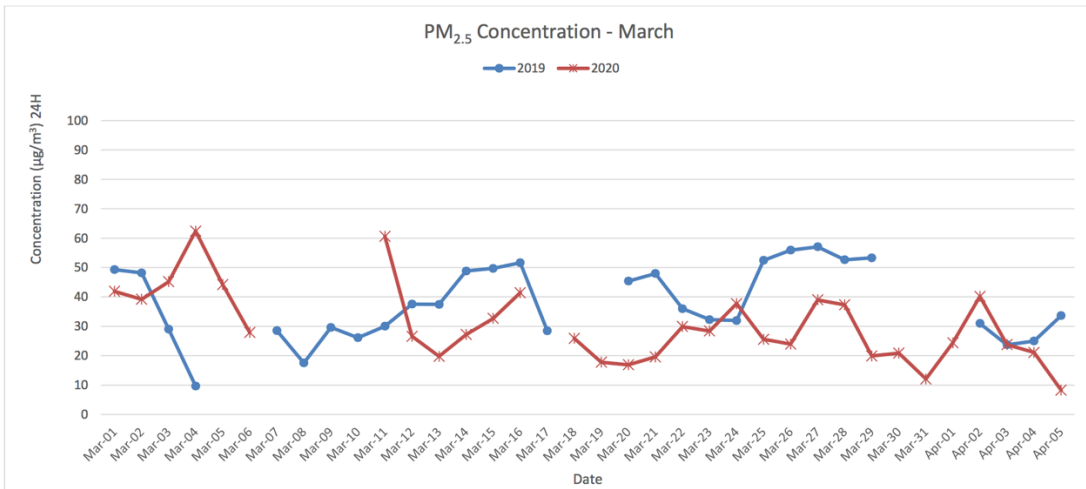
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ස්ථාපිත ස්වයංක්‍රීය සංසරණ වායු මැනුම් උපකරණය (Ambient Air Quality Monitoring Station) මගින් ස්වයංක්‍රීයව ක්ෂුද්‍ර අංශුන් මයික්‍රෝන 2.5 (PM_{2.5}), මයික්‍රෝන 10 (PM₁₀), කාබන් මොනොක්සයිඩ් (CO,) නයිට්‍රජන් ඩයොක්සයිඩ් (NO₂), සල්ෆර් ඩයොක්සයිඩ් (SO₂), ඕසෝන් (O₃) යන නිර්නායක වායු දූෂකාරක (Criteria Air Pollutant) මනිනු ලබන අතර, එම දූෂකාරක වල මහජනතාවට සිදුවන සෞඛ්‍යමය බලපෑම පදනම් කරගනිමින් වායු තත්ව දර්ශකය සකස්කර (Air Quality Index (AQI)) ඩිජිටල් පුවරුවක් මගින් සහ අදාළ වෙබ් පිටුව මගින් දිනපතා ජනතාවට ප්‍රදර්ශනය කරනු ලබයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ වායු දූෂණයට ප්‍රධාන වශයෙන් (60%) දායක වන්නේ, රථවාහන වල පොසිල ඉන්ධන දහනයෙන් සිදුවන වායු දූෂණයයි. ඉතිරි ප්‍රතිශතයෙන් 20%ක් ගෘහස්ථ වායු දූෂණයෙන් ද අනෙක් 20%ට කාර්මික ක්‍රියාවලීන් හා අපද්‍රව්‍ය විවෘත දහනය ද හේතුවේ.

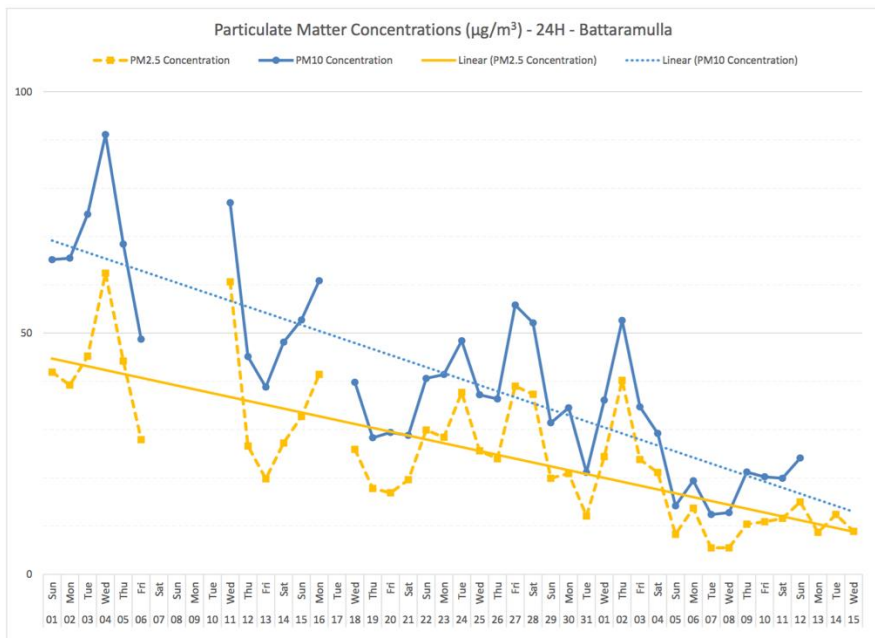
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් බත්තරමුල්ල ස්ථාපිත ස්වයංක්‍රීය සංසරණ වායු මැනුම් ඒකකයෙන් ප්‍රධාන වශයෙන් මනිනු ලබනුයේ ඒ අවට ප්‍රදේශයේ රථවාහන නිසා ඇති වන වායු දූෂකාරකයි. ඒ අනුව මිනුම් පද්ධතිය අවට ඇතිවන වාහන දුම සහ දුටිලි අංශු ක්ෂුද්‍ර අංශු සඳහා හේතුකාරක වේ. කොරෝනා වසංගතය හේතුවෙන් ඇදිරි නීතිය පැනවීම නිසා එම ප්‍රදේශයේ වාහන ගමනාගමනය අඩුවීම නිසා මෙම අංශු ජනනය වීමේ අඩුවීමක් අපේක්ෂා කල හැකි අතර, 2019 සහ 2020 අදාළ කාලය තුළ එම උපකරණ පද්ධතිය මගින් මනින ලද ක්ෂුද්‍ර අංශු වල සාධනයන් ප්‍රස්ථාර ගත කිරීමෙන් එය පැහැදිලි වේ.

අ.පී.බ

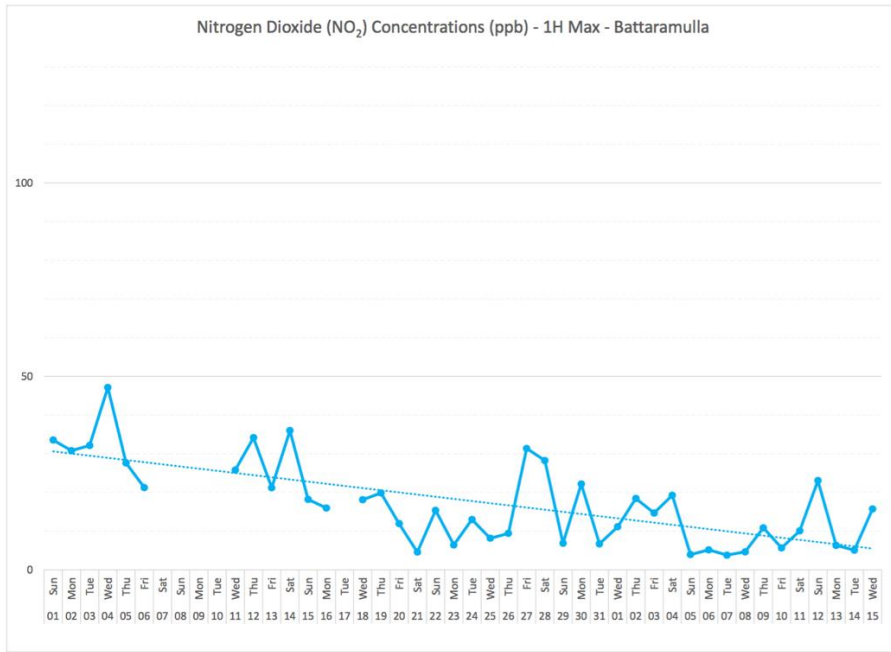

එමෙන්ම 2020 මාර්තු මස 01 සිට 2020 අප්‍රේල් මස 15 දක්වා PM₁₀ සහ PM_{2.5} සාන්ද්‍රණ අගයන් ප්‍රස්ථාරගත කිරීමෙන් ද එය ඉතා පැහැදිලි ලෙස අඩුවීමක් දක්නට ලැබේ. මෙයට ප්‍රධානතම හේතුව වන්නේ ඇඳිරිනීතිය පැනවීම නිසා බත්තරමුල්ල අවට ප්‍රදේශයේ ද වාහන ගමනාගමනය අඩුවීම නිසා වාහන මහින් පොසිල ඉන්ධන දහනයෙන් සහ රෝද මගින් ඇතිවන දුටිලි අංශු (tire dust) ජනිත වීම අඩුවීමයි.

පෙට්‍රල් ඉන්ධන වශයෙන් භාවිතා කරන වාහන සහ ඩීසල් ඉන්ධන වශයෙන් භාවිතා කරන වාහන වලින් නයිට්‍රික් ඔක්සයිඩ් සෑදී එය වායුගෝලයට එකතුවන අතර, එම වායුව සූර්යාලෝකය ඇතිවිට ප්‍රභා රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවකට භාජනය වී නයිට්‍රජන් ඩයොක්සයිඩ් සාදයි. මේ කාලය තුළ එම දූෂකාරකය සෑදීමේ ප්‍රවණතාවය අඩුවීම නිසා බත්තරමුල්ල ස්වයංක්‍රීය සංසරණ වායු මිනුම් මධ්‍යස්ථානය මගින් එකතු කරන ලද දත්ත විශ්ලේෂණයේදී නයිට්‍රජන් ඩයොක්සයිඩ් සාන්ද්‍රණය අඩුවීමේ ප්‍රවණතාවක් දක්නට ලැබේ.

අ.පී.බ

මේ අනුව මෙම කාලය තුළ එකතු කරනු ලබන වායු දූෂණය පිළිබඳ දත්ත ඉදිරි ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් වලට විශේෂයෙන් අදාළ ප්‍රදේශවල ප්‍රවාහන සැලසුම් පද්ධති සැලසුම් කිරීමේ දී ඉතා වැදගත් වන බව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වායු තත්ත්ව ඒකකය සඳහන් කරයි.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය